

Forsl. t. L. om Fiskeriet i Danmark.

Mængde Fiskere, som kunne henregnes til den her omhandlede Klasse, saa har denne Sag en meget alvorlig Betydning: Vi kunne under saadanne Omstændigheder ikke finde det retfærdigt, at det skal være tilladt Nogle at berige sig, naar derved Andre, — selv om det kun var een — blive brødløse, og vi finde, at den Fordel, som her tilflyder den Fremmede, ikke kan komme i Betragtning med den Skade, som tilføjes den hofatte Hjemmefisker; Hensynet til denne maa i et saadant Sammenstød af Interesser blive det overvejende. Ofte se vi derhos, at det mindre er Fiskere end Nedere udenfor denne Samfundsklasse, som søge at frugtbargjøre deres Penge i flige større Foretagender, der ofte faa Karakteren af Razzia'er, og at Fordelen derved mere kommer Entreprenoren end Fiskerne tilgode. Det er ikke vor Mening at laste, vi ville tværtimod gjerne prise en saadan Foretagelsesaaend; men det maa ogsaa indrømmes, at den kan forekomme under Omstændigheder, mode Kjendsgjerninger i det Bestaaende, som gjør det nødvendigt at sætte Grænser for den efter Samfundsvellsets Fordringer. Det er da her netop den fattige Mand, som trænger haardest til Støtte, hvis Livsstilling vil vinde større Sikkerhed, naar man fjærner Narfagerne til at fremkalde Brødløshed, det er Smaafiskerne, som Udvalget ved denne Foranstaltning har søgt at komme til Hjælp; og da dette Anliggende, saaledes betragtet, maa være af stor Interesse for Kommunerne, saa ville disse ogsaa finde deres Regning ved, at der tillægges dem Medvirkning ved en saadan Ordning af Fjordforholdene, at den der boende Fiskerstand ikke mere end nødvendigt skal være udsat for at maatte ty til Fattigforføjrgelsen.

Naar vi nu have al Grund til at antage, at Fjordenes Spærring, saaledes som den i det hele 4de Kapitel er foreslaaet, vil blive det virksomste af alle Midler til det derværende nu forfaldne Fiskeris Oprensning og Bevaring, saa kunne vi ikke paa nogen Maade finde, at der er noget Unaturligt i den deraf følgende Udelukkelse af Andre end de Omboende fra Fiskeriet i dem. Heller ikke kan denne Foranstaltning siges at være noget Ny; thi vi have i Limfjordslovgivningen ligefrem et Analogon til den. Allerede Chr. V. D. L. 5—10—46 udelukker alle Andre fra Pulsvaadsfiskeri, end „Kongens Undersaatter, som bo ved Limfjorden“; Frdn. 15. Decbr. 1750 gif endog videre og indskrænkede dette Fiskeri paa Limfjorden til Harboore og Agger Sognes Beboere, men Frdn. 22. Juni 1761 satte Lovens 5—10—46 igjen i Kraft. Der maa fremdeles ogsaa tages behørigt Hensyn til de smaa Forhold her i Landet, som ikke taale Sammenligning med de større Landes, samt at vore Fjorde ofte have Karakteren af Indsøer, hvor Ejendomsretten er raadende; det synes derfor ganske naturligt, at de danne Overgangen til de øvrige Dele af Søterritoriet med det der tilladte friere Fiskeri, og at der tillægges de kommunale Myndigheder nogen Indflydelse paa Fjordenes Retsforhold. — Betragte vi nu den Skade, som tilføjes Fremmede — det være tilladt at benævne Beboerne af andre Kommuner end de tilstødende saa —, da kan den ej maale sig med den, der overgaar Smaafiskerne ved Indrømmelsen af den ubundne Frihed; thi hine have dog Plads nok tilbage til at udfylde deres Virksomhed under Kysterne, hvortil disse med deres mindre Vaade ere nødte til at holde sig paa de roligere Bunde. —

Forsaaendit det endelig maatte synes inkonsekvent, at der indrømmes Limfjordens Omboende indtil 2 Miles Afstand fra Fjordbredderne, Afgang til Fiskeri der, medens Fiskeriet paa de øvrige Fjorde kun tilstaaes Beboerne af de tilgrænsende nærmeste Kommuner, skal det bemærkes, at disse i Almindelighed strække sig langt og ofte over 1 Mil ind i Landet, at der derhos, som paavist, er en stor Forskjel mellem Bestaffenheden af Limfjorden og de øvrige Fjorde, og at der endelig ved den førstnævnte findes Sædvaner, vedtagne fra umindelig Tid, som Udvalget ikke vilde tilfidesætte; jvfr. hvad medunderstrevne Nøersgaard har anført, Udvalgets Prot. S. 38. —

For at Kontrollen kan optænde med Efstertryk mod Overtrædere, maa Udvalget anse det nødvendigt, at der her gives det samme kraftige Retsmiddel som for de i Lovforslagets § 18, jvfr. § 2 omhandlede Tilfælde. —

§ 46. Udvalget har i det Foregaaende paa flere Steder havt Lejlighed til at omtale og beskrive de forskjellige Halevaad, som ere komne i Brug her i Landet, og det er eftervist, at 1) Drivevaadene, eller de saakaldte Bundslæbevaad, til hvis Dragning hører et Fartøj, saavel i Indretning som i Brugsmaade ere forskjellige fra 2) alle de øvrige Halevaad — der drages ved Haand eller sjældent Hestetraft —, som i Tilredningen ere ens, men desto mere afvige fra hverandre i Henseende til Størrelse og Brugsmaade; disse Sidste kunne indeledes efter Brugene i a. dem, der drages til et fast Punkt, Land, Grund eller Vaad for Anker, og b. dem, der optages omtrent paa samme Sted, hvor de ere udbjorne, derved, at Vaad drages tværs ind mod dem. I Lovforslagets § 7 ere Drivevaadene udelukkede fra det danske Søterritorium; i § 14 tillades uden for en Afstand af 300 Favne fra Land udfor de aabne Kyster Brugene af de under 2. b. nævnte Vaad, og ved §§ 33—35 tillæbes de samme paa Limfjorden udenfor de i § 34 foreslaaede „laafede Bunde“. Retten til at drive Fiskeri med Halevaad heri Landet vil altsaa herved være ophævet for ethvert Vaad, der drages henover Bunden, og knyttet til den Betingelse, at Vaad drages til det stillestaaende Vaad; men ogsaa en saadan Brug af Halevaadene har Udvalget i nærværende § 46 foreslaaet ophævet for de under Kap. 4 indbefattede Fjorde og lignende Bunde. Det her udtalte Forbud er almindeligt, gjæl-